

FIBI SÁNDOR

IGAZI TÉLI ZIMANKÓ

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 CSILLAG LAJOS: KEDVENC KÖNYVEM: A MESTER ÉS MARGARITA
- 3 FIBI SÁNDOR: IGAZI TÉLI ZIMANKÓ
- 4 KISS SZILVIA: LANCZ ISTVÁN MÉLTATÁSA A KATEDRA-ELISMERÉS ÁTADÁSA ALKALMÁBÓL
- 5 HORVÁTH GÉZA: MATEMATIKAI TEHETSÉGEKET GONDOZOTT NÉGY ÉVTIZEDEN ÁT
- 7 BORVÁK MÁRIA: VÁLTOZNI ÉS VÁLTOZTATNI (1. RÉSZ)
- 9 SZIJÁRTÓ ADRIENN: A MIÉRT-EKRŐL A NYILVÁNOS BESZÉDBEN
- 11 KRALINA HOBOOTH KATALIN: KORSZERŰ ONLINE SZÓTÁR(AK) A NÓMENKLATÚRÁTÓL AZ ONLINE SZÓTÁRAKIG
- 12 HOLOP SZILVIA: A GYERMEKBIBLIODRÁMA ALKALMAZÁSA AZ ÓVODÁSKORÚAKNÁL
- 15 SZKRAJCSICS EDIT – HAJDUNÉ LÁSZLÓ ZITA: A TOLERANCIA JELEN KELL, HOGY LEGYEN KAPCSOLATAINKBANI
- 16 CSICSAY ORSOLYA: FARSANGI HANGULAT-TEREMTÉS - GYERMEKVERSEK DRAMATIKUS JÁTÉKOKKAL VALÓ FELDOLGOZÁSA
- 18 GALAMBOS BARBARA: AZ ELLENSÉGESKEDÉS ÉS AZ AGRESSZIVITÁS TÉMÁJÁNAK FELDOLGOZÁSA
- 21 ÖLVECKY EDIT: A LÁNYNEVELÉS KEZDETEI FRANCIAORSZÁGBAN
- 22 MORVAI VIKTÓRIA BERENIKÉ: VEKKER MŰHELY: MI A PÁLYA?
- 23 ZOLCZER PÉTER: NYELVTANULÁSI STRATÉGIÁK (8. RÉSZ)
- 24 TÓTH TAR ÉVA: ÉLETEK MÚLHATNAK RAJTA – AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS ALARJAI A KÖZÉPISKOLÁSOK BIOLÓGIAOKTATÁSÁBAN, 3. RÉSZ
- 27 CSICSAY ALAJOS: BESZÉLJÜNK EGY KICSIT MÁSRÓLI
- 29 STIRBER LAJOS: A NEMESEBB ZENE KOMÁROMI MŰVELŐI ISMÉT ÖREGBÍTETÉK KOMÁROM HÍRNEVÉT
- 30 LEGKREATÍVABB ISKOLAI RENDEZVÉNY
- 33 TEHETSÉGEK
- 35 ISKOLAHÍREK
- 37 HÁZUNK TÁJA

Amikor e gondoltsort elindítom, igazi zimankó hűti optimizmusomat és cikkírói lelkesedésemet. Olyan igazi kemény téli hideg, amilyennek lennie illik így tél derekán, illetve majdnem olyan... Ugyanis itt, a Csallóközben a havat ismét elspórolták az égiek vagy a hőszállításért felelős különmegbízott (esetleg valami ehhez hasonló tisztviselő). Ám mi, itteniek szinte már megszoktuk ezt az állapotot, ezt a sajátságos „hozzánk állást”. Lassan úgy leszünk a csallóközi hóval is, mint az R7-es országút építésével, vagy a szakemberek, de a döntéshozók által is előszeretettel Közép-Európa legértékesebb kincsének becézgetett Csallóköz alatti ivóvízkészlet törvényes védelmének a megoldásával... Elképzelés elképzelést, ígéretet újabb ígéret követ, de azért – feltételezhetően az egyéb érdekek védelme, érvényesítése miatt – minden marad a régiben. Saját problémakörünkönél maradván, nem feledkezhetem meg oktatásügyünk helyzetéről sem, hiszen ez bizony egész társadalmunk jövője szempontjából kiemelkedő fontosságú terület. Itt azonban kicsit mégis más a helyzet, hiszen az iskolaügy területén az ígéreteken kívül azért csak-csak történik valami... A hivatalos vélemény szerint e témakört érintve minden bizonnyal inkább örülnöm kellene, hiszen az utóbbi közel harminc évben az oktatásügy élén miniszter minisztert követ, és mindegyik előterjeszti, esetenként el is fogadtatja a törvényhozókkal a saját elképzeléseit, melyek célja rendszerszerű változásokat elérni az általuk irányított területen. Igyekezettüknek sajnos már az eredményeit is érezhetjük, hiszen rendszeressé lett a változás, reformot rendszerszerűen újabb reform követ. Ennek köszönhetően már eddig is sikerült aránylag komoly problémákat okozni a múltban kiválóan kiépített óvodahálózatunkban, összezilálni a tankönyvkiadás és a segédeszköz-ellátás valamikor elfogadhatóan működő rendszerét, szinte teljesen a szakadék szélére sodorni a

szakképzés egész rendszerét, irányítvesztetté változtatni a pedagógusok szakmai továbbképzését, ugyanis a szaktudás gyarapítása helyett a fő cél a rendkívül alacsony pedagógusbérek miatt a kreditszerzés lett. Nagyon rosszindulatúak lennének azonban, ha az ilyen jellegű „sikerek” említésekor megfélemléznék arról, hogy a pedagógusok bérezésében a kreditszerzés okozta bérnövekedés mellett elkápráztató szintű – hat egész százaléknyi – béremelést azért mégiscsak sikerült biztosítani, ami viszonylag egyértelműen jelzi, mennyire tartja fontosnak az állam vezetése az oktatást, mennyire becsüli a pedagógusok munkáját. Véleményem szerint azonban a legjelentősebb változást mégis az alap- és középiskolák eredményességének a fokozatos csökkenése jelenti, amiről a PISA 2015 nemzetközi tudás-, képesség- és készség-szint-felmérés eredményei is egyértelműen tanúskodnak. Szinte hihetetlen, de a PISA felmérésbe 2003-ban bekapcsolódó Szlovákia szinte minden egyes alkalommal rontott az előző felmérésben elért eredményén, és 2015-re sikerült olyan helyezést biztosítania saját maga számára, hogy mindössze csak két-három országot sikerült megelőznie az eredményességi listán, pedig azon összesen 72 ország szerepelt. Arról azonban egyértelműen meg vagyok győződve, hogy ez az elkeserítő sikertelenség nem az iskolák, nem a pedagógusok hibájából adódik, hanem az egész szlovákiai oktatási rendszer tartalmi, módszertani, szemléletbeli lemaradását tükrözi. Állítom mindezt annak tudatában, hogy a szlovákiai diákoknak mindössze egy százaléka került a kiváló eredményt elérők csoportjába, ám a felmérésbe bekapcsolt 6350 szlovákiai diák egyharmada a funkcionális analfabéták csoportjában végzett. Pedig a pedagógusok évtizedek óta követelik a tananyag redukálását, állítják, hogy iskoláinkban a kötelező tananyag hihetetlenül túldimenzionált. Egyszerűen nincs lehetőség arra,

hogyan a tanulók mélységében el-sajátítsák, megértsék az alapvető összefüggéseket, ráérezzenek az ismeretek alkalmazásának lehetőségeire, szinte csak gyorsvo-nat-tempóban végigsöpörnek az előírt ismeretek halmazán, hiszen a kötelező tananyagot úgymond a pedagógusnak kötelessége tanítani, akkor is, ha megtanítani szinte teljesen lehetetlenség. Szintén évtizedek óta követeljük, hogy az egyetemeken tanárképző karán meg kell változtatni a felvételik és a pedagógusképzés egész rendszerét, de a szakmai továbbképzés egész tartalmát is összhangba kell hozni korunk követelményeivel. Talán, talán most mégis felcsillan a remény, hogy az oktatási reform legújabb tervezete elindíthatja végre a változásoknak azt a so-rozatát, amelyre már olyan régen vár minden pedagógus. Igen, a remény, mert hisszük és tudjuk, nem lehet elég az, hogy az iskolák egy része és a kiváló pedagógusok kimondottan a saját útjukat járva, elismerésre méltó sikereket érnek el. Bízunk abban, hogy a szükséges széleskörű szakmai és tár-sadalmi vita érdemi lezárása után már ezen tanév második félévében törvényerőre emelkedik a valódi változások eredményező terve-zet, melynek gyakorlati alkalmazásá-ra is kellőképpen felkészítik pedagógusainkat. De kollégáink addig is minden bizonnyal foly-tatják sokrétű és felelősségteljes munkájukat: a leghatékonyabb pe-dagógiai módszereket alkalmazva oktatják, nevelik diákjaikat; a ta-nítási órákon kívül is külön fog-lalkoznak a tehetséges tanulókkal; szakkörökben fejlesztik tudásukat, képességeiket; felvételi vizsgákra, versenyek sokaságára készítik fel őket. Az ilyen munkához kíván la-punk szerkesztősége valóban sok sikert minden kollégának a jelen-legi tanév második félévében.

KISS SZILVIA

LANCZ ISTVÁN MÉLTATÁSA A KATEDRA-ELISMERÉS ÁTADÁSA ALKALMÁBÓL

Lancz István a Katedra Matematikaverseny 2009-es országos döntőjében, feladatjavítás közben.
Fotó: Horváth Géza

Amikor nemrég Hodossy Gyula felkért arra, hogy díjazása alkalmából én köszöntsem Lancz Istvánt, beval-lom, meglepődtem. Mert hát, legyünk őszinték: földrajzilag több száz kilo-méter, korban egy generáció választ el bennünket. Ami mégis közös, az a 15 éven keresztül végzett közös munka, a Katedra Matematikaverseny meg-oldásainak javítása. Nehéz feladat elé állított a felkérés, de hát a feladatok azért vannak, hogy megoldjuk őket, és ahogy diákjaimnak szoktam mondani: nincs lehetetlen, csak tehetetlen. Íme, az én megoldásom.

Mgr. Lancz István 1947. december 10-én született Zatecban, miután szü-leit oda deportálták Nagymácsédról. A család visszatérése után a Nagymácsédi Alapiskolában végezte tanulmányait, majd 1962-től Galántán az Általános Középsiskola diákja lett, ahol sikeres érettségi vizsgát tett. 1965-től a Nyitrai Pedagógiai Fakultás matematika-technikai ismeretek szakának hallgatója, majd végzőse lett. Vágkirályfán kezdett tanítani, majd pályafutását Füleken foly-tatta. Nemcsak tanítója, de igazgatóhe-lyettese, később igazgatója lett az alap-iskolának. Végül Losoncon dolgozott mint járási tanfelügyelő. Innen vissza-tért egykori iskolájába, Fülekre, ahova még nyugdíjasként is visszavárták.

Ez Lancz István pályafutása az ada-tok tükrében. De nézzük az embert.

Emlékeim között kutatva arra jutot-tam, hogy nincs igazán éles emlékké-pem az első találkozásunkról. Hiszen Pista a Katedra-verseny állandó részt-vevője volt, először „csak” felkészítő tanárként, majd a 2001/2002-es tan-

évtől feladatjavítóként is. Egyszerre kezdtünk javítóként, és Pista 15 éven keresztül volt társam és segítőm. Én abszolút „zöldfülként” vágtam bele ebbe a feladatba, ő sokéves tapasztalat-tal a háta mögött, amit a Losonci járás Matematikai Olimpiai Bizottságának elnökeként szerezett. Az első perctől egyenrangú félként kezelt, egy pillanatra sem érezte velem, hogy hozzá képest még kevés a tapasztalatom. Pe-dig megtehetné volna. Ehelyett ellátott tanácsokkal, megoldandó feladatokkal, szakirodalommal. Személyesen csak a döntők alkalmával találkoztunk, ilyenkor jókat beszélgettünk. Így tudtam meg, hogy felesége, Erzsébet szintén pedagógus, hogy fia informatikus mérnök és hogy van két unokája, akik-re nagyon büszke – és joggal, hiszen egyikük a Katedra Matematikaverseny döntőjén sikeresen szerepelt.

Pista minden évben árgus szemmel figyelte, kik az újoncok a felkészítők között, azonnal lecsapott rájuk, és ellát-ta őket szakirodalommal, könyvekkel, internetes címekkel, ahonnan a felké-sztítéshez lehet feladatokat keresni. De nem elégedett meg ennyivel: az e-mail-címükre is küldött feladatokat. Tudom, nekem is több megabájtnyi feladatom van tőle. A régi motorosokhoz is volt néhány kedves szava, örömmel látta őket, a *mi újság?* kérdésre adott válasz valóban érdekelte.

Ha a levelezős fordulók értékelésére került sor, kettőnk közül ő volt az, aki a feladatok nehézségeiről, a megoldások sokféleségéről beszélt, néha statisztikai adatokkal megtoldva. Ha matematiká-ról volt szó, nem ismert tréfát.

